

JIM in België:

‘we schudden aan de hulpverleningsboom’.

Jeugdzorg Emmaüs en de Cocon zijn jeugdhulporganisaties actief in onder andere Antwerpen en Gent. Gezamenlijk introduceren zij JIM in België. Waarom doen ze dit en wat zijn hun eerste ervaringen?

Anouk Pieters

Anouk Pieters is beleidsfunctionaris & coördinator contextbegeleiders bij de Cocon, maar bovenal, eerlijk is eerlijk, een van de inspiratiebronnen voor JIM. Anouk is namelijk coauteur van het prachtige boek ‘Gedeelde zorg’, met de prikkelende ondertitel: ‘veerkrachtige netwerken, overbodige hulpverlening’. Waarom is zij enthousiast over JIM?

“Tijdens een congres zei een ervaringsdeskundige dat jeugdhulpverleners nooit klaar zijn, ze zien altijd verbeterpunten en blijven, als je niet oppast, voortdurend zorg bieden. Tijdens de JIMtraining was dat voor mij een eyeopener: met wie van de mensen om je heen wil je samenwerken? Wie gaan we positie geven? Onze expertise is nodig, maar we moeten ook de expertise die er is naar boven weten te halen. Zodat we onze hulp ook kunnen afronden.”

“Nu de training loopt, merk ik dat we schudden aan de hulpverleningsboom. Ik zie het bij de collega’s om mij heen: het is aan het rommelen in de hoofden: waar is mijn plek in de hulpverlening? Ik hoor collega’s nog vaak zeggen: ‘ze waren zo blij met mij’. En dat is precies het spanningsveld: het gaat niet over jouw goede gevoel als professional, het draait om het gevoel van het gezin over de mensen om hen heen. Die verschuiving is moeilijk en vraagt tijd.”

“Naast tijd benoemt Anouk dat het ook om een andere mindset bij het gezin draait: “de gezinnen waar wij mee werken hebben vaak het gevoel dat ze niemand meer hebben. Natuurlijk kun je dan zeggen, ‘niemand is zonder mensen om zich heen geboren’, maar vaak zitten de relaties onder het stof, bedekt met veel conflicten. Daar moet je wel aandacht voor hebben. Daarom combineer ik onze technieken uit Gedeelde zorg met JIM. Gedeelde zorg biedt praktische handvatten om het gezin en hun netwerk in kaart te brengen. Dat, in combinatie met de JIMmindset, is echt heel sterk. Ik droom er dan ook van om onze aanmelders hierin te trainen, want daar begint het al. Als hulpverleners hebben we elkaar nodig om dit te integreren in ons denken, voelen en handelen.”

**Goedele
Plovie**

Goedele Plovie is pedagogisch directeur bij Jeugdzorg Emmaüs en heeft zich de afgelopen twee jaar hard gemaakt voor de introductie van JIM in België. Waarom deed ze dit?

“We zijn al verschillende jaren op zoek naar manieren om aan netwerkversterking te doen, denk aan netwerktafels, family finding, sings of safety, etc. Het zijn allemaal goede methodieken, maar het was voor ons niet voldoende. We zochten naar een denkkader zoals bij nieuwe autoriteit waarin netwerkversterkende methodes en technieken een plek konden krijgen en dat vonden we bij JIM. Dit voelde meer als een paradigmaverschuiving, niet als methodiek. Het biedt een denkkader dat past binnen ons systemische kader van de hulpverlening. Daarmee is het complementair en afgestemd aan wat we met de andere methodieken in gang hebben gezet, maar brengt een fundamentele denkwijze mee waar ook de rol van de hulpverlener opnieuw in vraag wordt gesteld. Het rust eveneens op een aantal basiswaarden van onze organisatie zoals gelijkwaardigheid en transparantie.”

“Vaak zitten de relaties onder het stof, bedekt met conflicten. Daar moet je aandacht voor hebben.”

“JIM vraagt tijd en dialoog. Je gaat samen met je organisatie de uitdaging aan voor de komende jaren om een fundamenteel inhoudelijk proces te lopen, ter verbetering van de kwaliteit van de hulpverlening.

JIM volledig eigen maken is een werk van jaren. Ik zie nu de eerste veranderingen in ons casuïstiek overleg. We kijken sneller naar “het wie” dan enkel naar “het wat”. Daarin bespreken we nu bijvoorbeeld een meisje dat te maken heeft met psychose problematiek, waarvan de JIM niet wil dat zij naar de psychiatrie gaat. Als je dan de stelling ‘JIM heeft altijd gelijk’ letterlijk opvat, beland je in een patstelling: wie heeft er gelijk? Terwijl het daar niet over gaat, het gaat over het voeren van een gelijkwaardige dialoog met als doel: gezamenlijk de beste zorg bieden voor dit meisje. En die dialoog voer je iedere keer opnieuw, want een volgende keer kan de situatie gelijkaardig zijn, maar is de uitkomst misschien anders.”

“JIM vertegenwoordigt basiswaarden van onze organisatie zoals gelijkwaardigheid en transparantie.”

“Als ik mag dromen, is onze rol van hulpverlener binnen 5 jaar veranderd. Het is meer dan een droom of een hoop. Ik geloof dat we door het implementeren van JIM binnen 10 jaar een ander hulpverleningslandschap hebben. Onze normen en waarden rondom gelijkwaardigheid en transparantie brengen we dan nog meer in de praktijk. Ik hoop dat jongeren dan merken dat niet alleen wij als hulpverleners actief zijn, maar ook de mensen waar hun wortels van komen. Ook de collega's van de volwassenpsychiatrie tonen interesse in de JIM-training. Eveneens voor eerstelijns werkers, Vlaams Agentschap voor Personen met Handicap (VAPH), onderwijs, GGZ, e.a. kan JIM volgens mij een grote meerwaarde betekenen. JIM is een paradigmaverschuiving die sector overstijgend is.”